

کلید توریسم زمستانی در دست گردشگران مسلمان

ایران با طبیعت منحصر به فردش این پتانسیل را دارد تا چهار فصل سال نیز گردشگر جذب کند. با توجه به این موضوع فصل زمستان نیز فرصتی است که از دو مقصد طبیعی عمده یعنی کوهستان و کویر بهره ببرد؛ کویرهایی که خوشبختانه تا حدودی میان گردشگران داخلی و خارجی شناخته شده‌اند و گردشگران را به سمت خود جذب می‌کند. اما در مقابل، کوهستان‌های ایران و تفریحات زمستانی در این مناطق، چه در بین گردشگران داخلی و چه گردشگران ورودی، همچنان شناخته شده نیست و مغفول مانده است. این در حالی است که جغرافیای ایران و وجود رشته کوه‌های زیبای البرز و زاگرس با قله‌های سربه فلک کشیده جذابیت‌های بسیاری ایجاد کرده تا گردشگران علاقه‌مند به کوهستان و تفریحات کوهستانی را به سمت خود جلب کند؛ اتفاقی که در سایه بسیاری از ضعف‌ها پنهان مانده است.

به باور فعالان و کارشناسان گردشگری، ایران در این حوزه با رقبای قدرتمندی در منطقه از جمله ترکیه روبه‌رو است که بسیاری از توریست‌های اروپایی و منطقه‌ای را با ارائه خدمات حلال و غیرحلال به سمت خود جذب می‌کند. این درحالی است که ایران به‌رغم آنکه در حال حاضر مقصدی ارزان شناخته می‌شود، همچنان نتوانسته برای جذب گردشگر از رقبای خود پیشی بگیرد. اما این کارشناسان می‌گویند، علت آنکه ایران همچنان در این زمینه نتوانسته پیشتاز باشد نخست به این موضوع برمی‌گردد که زیرساخت‌های قوی و امکانات جانبی در کنار تفریحات زمستانی در نظر گرفته نمی‌شود. از سوی دیگر، اساساً گردشگران تخصصی در حوزه گردشگری زمستانی و کوهستانی نیز در بازارهای هدف ایران کم هستند.

بی‌توجهی به بازار همسایه‌ها

ایران به‌عنوان یک مقصد حلال می‌تواند گردشگران مسلمان بسیاری را به ویژه از همسایه‌های جنوبی و عراق به جاذبه‌های زمستانی خود جذب کند. کما اینکه رئیس جامعه تورگردانان ایران هم در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» بر این نکته تأکید دارد که گردشگران کشورهای حوزه خلیج فارس استقبال بیشتری نسبت به گذشته برای ورود به ایران و استفاده از خدمات زمستانی داشته‌اند؛ اما باز هم از پتانسیل‌های موجود بهترین استفاده صورت نگرفته و زیرساخت‌های گردشگری زمستانی فراهم نشده تا در نهایت انگیزه‌ای شود برای آنکه سرمایه‌گذار خصوصی در این بخش ورود کند و سرمایه خود را در این عرصه بگذارد؛ اتفاقی که در نهایت نتیجه‌اش بهبود گردشگری کوهستانی و جذب بیشتر گردشگران مسلمان خواهد شد.

از سوی دیگر، حضور گردشگران زمستانی از سال‌های بسیار دور تا به امروز بر کسی پوشیده نیست. اما سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که چرا از این پتانسیل به نحوی بهره برده نشده که بتوان ایران را به‌عنوان مقصدی برای گردشگری کوهستانی و زمستانی معرفی کرد؟ ابراهیم پورفرج در پاسخ به این سوال می‌گوید: «تفریحات زمستانی که در کوهستان صورت می‌گیرد تفریحات خاصی است که مخاطب‌های خاص خودشان را دارند. از یک طرف نبود زیرساخت‌های لازم و از سوی دیگر رقاباتی که در منطقه وجود دارد موجب می‌شود بسیاری از این گردشگران ایران را مقصدی ایده‌آل برای انجام تفریحات خود ندانند.» در همین حال، تعطیلات ژانویه فرصتی است برای آنکه کشورهایی که در این ماه تعطیلات دارند به ایران جذب شوند؛ اتفاقی که به باور کارشناسان می‌تواند فصل کاهش سفر را که در فصل زمستان است، رونق بخشد.

رئیس جامعه تورگردانان ایران می‌گوید: «هستند کسانی که آمدن به ایران را در تعطیلات ژانویه لحاظ می‌کنند؛ اما تعدادشان زیاد نیست. البته امکاناتی را هم که آنها برای تفریحات خود می‌خواهند نداریم.» پورفرج بر این موضوع تاکید دارد که جذب گردشگر مسلمان نیز نیازمند ارائه زیرساخت‌هایی است که در حال حاضر فراهم نیست و بخش خصوصی در این زمینه باید وارد عمل شود: «لازم است مسوولان با ارائه تسهیلات در قوانین از پتانسیل‌های بخش خصوصی در این زمینه استفاده کنند تا سرمایه‌گذار خارجی انگیزه یابد و سرمایه‌اش را در این حوزه وارد کند.»

اولویت توسعه زیرساختی

اما یکی از فعالان گردشگری کوهستانی در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد»، در مورد ضعف و نبود امکانات جانبی می‌گوید: «ممکن است تمام جاذبه‌های کوهستانی ایران نسبت به کشورهای همسایه از جمله ترکیه بهتر باشد. اما این امکانات جانبی است که ترکیه زیرساخت‌های آن را فراهم کرده و به این صورت حتی از حاشیه خلیج فارس، روسیه، اوکراین، عراق و... برای استفاده از تفریحات کوهستانی به جای ایران، ترکیه را انتخاب می‌کنند.» سهند عقدایی با توجه به فراهم نبودن امکانات جانبی پیشنهاد می‌دهد که در زمینه گردشگری حلال و جذب گردشگر کوهستانی در حوزه کشورهای مسلمان ورود شود. از طرف دیگر توجه به بخش صعود کوهستانی و اکوکمپ‌های کوهستانی که درخواست تفریحات جانبی ندارند نیز بهتر خواهد بود. او در این خصوص یادآور می‌شود: «اگر به سمت گردشگری حلال حرکت کنیم یا اکوکمپ‌های کوهستانی با استانداردهای جهانی ایجاد کنیم می‌شود امیدوار بود که به کوهستان‌های ایران به‌عنوان مقصد گردشگری از این نگاه دیده شود. کمالینکه در دماوند تا حدودی این کار انجام گرفته و موفق بوده. همچنین کویرها نیز با ایجاد چنین شرایطی نسبت به بخش‌های کوهستانی بهتر عمل کرده و در نتیجه شناخته‌شده‌تر از بخش‌های کوهستانی هستند.»

ضعف در بازاریابی و تبلیغات جهت معرفی ایران به‌عنوان مقصد گردشگری کوهستانی قابل کتمان نیست؛ اتفاقی که باعث شده ایران به‌عنوان مقصدی جذاب برای گردشگران ماجراجو و دوستدار تفریحات برفی و کوهستانی شناخته شده نباشد. این درحالی است که با فراهم کردن زیرساخت‌ها، ایجاد انگیزه برای ورود سرمایه‌گذاران خصوصی، تبلیغات در منطقه، جذب گردشگر مسلمان و... می‌توان شرایطی را ایجاد کرد تا کوهستان‌های ایران با جذابیت‌های طبیعی‌اش چرخ صنعت گردشگری ایران را به گردش درآورد.

منبع: آزاده باقری - خبرگزاری دنیای اقتصاد